

Dierenles - informatie voor de leerkracht

De Dierenles, is een les over de dieren op de Stadsboerderij. Tijdens deze les maken de leerlingen kennis met boerderijdieren en kleine huisdieren. Om de dieren goed te leren kennen, kijken de kinderen naar het uiterlijk en het gedrag van dieren. De Dierenles is een doe-het-zelfles, dat betekent dat je zelf de inleiding van de les bij Weizigt verzorgt.

Vorbereiding voor het bezoek

Verdeel, voordat je naar Weizigt komt, de groep in subgroepen van 4 of 5 kinderen en zorg voor een begeleider bij ieder groepje.

Informatie voor begeleiders

Op de volgende bladzijde is de informatie voor begeleiders te vinden. Stuur deze voorafgaand aan de les naar de ouders/verzorgers die meegaan.

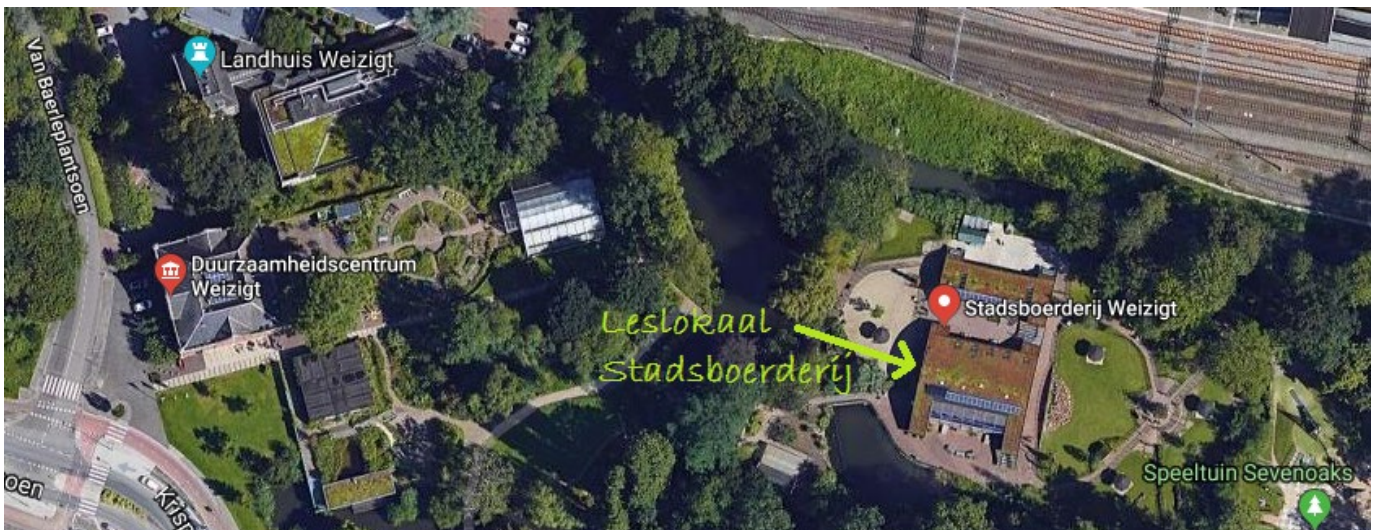
Vervoer en parkeren

Kom je met de auto? Houd er dan rekening mee dat het aantal parkeerplaatsen in de buurt van Weizigt zeer beperkt is. Je kunt gratis parkeren op het parkeerterrein Weeskinderendijk. Vanaf die plek is het 10 minuten lopen naar Weizigt.

Aan de achterzijde van het station (achter de speeltuin) vind je betaalde parkeerplaatsen.

Start van de les

In het leslokaal van de Stadsboerderij.

Duur van de les

Van 9:30 uur tot 11:45 uur

En van 13:00 tot 14:30 uur

Spreek met de groepjes af of en zo ja wanneer er gepauzeerd wordt.

Vorbereiding in de klas

Bij deze les hoort een digibordles die je met de kinderen kunt bekijken ter voorbereiding. Je krijgt deze vooraf toegestuurd.

Niet ontvangen of zoekgeraakt? Neem contact met ons op via: educatieweizigt@dordrecht.nl dan sturen we hem nogmaals toe.

Verloop van de les bij Weizigt

Na ontvangst door een medewerker of educatievrijwilliger van Weizigt start je zelf deze les. Vervolgens gaan de leerlingen (groepjes van 4 of 5) samen met hun begeleider aan de slag. De opdrachten zijn:

1. bekijken van muizen
2. bekijken van een koppel ratjes
3. bekijken van een konijn
4. kijken als een kip of konijn
5. electrospeel "Wat hoort bij elkaar"
6. knutselopdracht "knuffelkaart maken"
7. een bezoekje aan de Stadsboerderij om naar de dieren te kijken.

Verspreid in het lokaal staan 3 hokken met daarin een konijn, kleurmuizen en een koppel ratjes. Bij elk dier ligt een opdrachtkaart. Hierop staan vragen die de begeleider van het groepje samen met de leerlingen beantwoordt.

Opdracht 7 "een bezoekje aan de Stadsboerderij" kan door 2 groepjes tegelijkertijd gedaan worden. De groepjes gaan naar de boerderijdieren kijken. Er wordt steeds gerouleerd.

Achtergrondinformatie

Verderop in dit document is informatie te vinden over de verschillende dieren.

Heb je nog vragen?

Neem contact met ons op via:
(078) 770 8200 of educatieweizigt@dordrecht.nl

Duurzaamheidscentrum Weizigt
Van Baerleplantsoen 30
3314 BH Dordrecht
www.weizigt.nl

Dierenles bij Stadsboerderij Weizigt: informatie voor begeleiders

Wat gaan we doen?

We gaan kijken naar het gedrag en het uiterlijk van de dieren op de Stadsboerderij. Hoe wonen ze en wat zijn de dieren aan het doen? Dieren doen andere dingen dan jij. Net als dat wij van elkaar verschillen is ook elk dier anders. En om een dier te begrijpen en te weten wat een dier fijn vindt, kijk je naar zijn gedrag.

Bij Weizigt krijg je per groepje een opdrachtkaart waar vragen op staan over de dieren in de stallen en in de weides. In het leslokaal liggen de opdrachtkaarten bij de hokken en op de tafels. Spreek met de andere begeleiders af wie bij welke opdracht start.

Opdrachten in het leslokaal

Per groepje gaan de kinderen rondom het hok van de dieren zitten. M.b.v. de opdrachtkaart beantwoord je samen met de kinderen de vraag over de dieren en hun gedrag.

Kijken als een konijn:

Op de tafel liggen twee speciale brillen met een opdrachtkaart. De leerlingen mogen de kippen/konijnenbril "opzetten" en kunnen zo net als een konijn of kip kijken.

Het Electrospeel:

zoek op wat bij elkaar hoort, druk op de knopjes en het groene lampje gaat branden.
Onderwerpen: (delen van) de boerderijdieren.

Knutselopdracht Konijnenkaart:

De leerlingen kleuren en beplakken het konijntje met een stukje stof. De kaart kan mee naar huis als ansichtkaart.

Achtergrond informatie

Bij een aantal opdrachten staat in het blauw achtergrondinformatie beschreven. Deze informatie kun je gebruiken om vragen van de kinderen te beantwoorden en om uitleg over het gedrag van de dieren te geven.

Belangrijke tips voor de begeleiders

- Het kan voorkomen dat de dieren niet op de plek staan waar je het zou verwachten. Vraag aan de diervverzorgers waar de dieren staan.
- Om goed het gedrag van dieren te observeren (zien) is heel belangrijk dat iedereen rustig is. Dat betekent ook dat je zelf daar aan meewerkt door bijvoorbeeld je mobieltje op trilstand te zetten.
- Vertel aan de kinderen dat een dier het veel fijner vindt als je rustig naar hem toe komt en zachtjes tegen hem praat.
- Leuk als je het één en ander al weet. Maar is dat niet zo, dan is dat niet erg.
- Laat de kinderen aan het woord, stel open vragen zoals: waarom zou dit dier dit doen? Waarom beweegt dit dier zijn oren zo? Wat denk jij?

Dierenles: Achtergrondinformatie voor de leerkracht

Doelstellingen

De les sluit aan bij de kerndoelen: 39, 40 en 41

Na het volgen van de les weten de leerlingen dat:

- Dieren met mensen 'praten' met hun houding, gebaren en/of geluid oftewel met lichaamstaal;
- Dieren onderling met elkaar communiceren;
- Het beter is om de dieren naar jou toe te laten komen, waardoor ze zich niet bedreigd voelen en je geen pijn doen.

Gedrag van dieren

Dieren hebben communicatie nodig om met elkaar in contact te komen. Ze gebruiken daar geen woorden voor, maar geluiden, signalen, tekens, gebaren, geuren oftewel lichaamstaal.

Mensen weten niet altijd wat de dieren hiermee willen zeggen. Dieren kunnen 'praten' met hun eigen soort, maar ook met andere dieren. Hoewel ze allemaal op hun eigen manier communiceren, weten ze ook elkaars taal te verstaan. Ze kennen bijvoorbeeld de alarmroep van vogels en gebruiken dat soms als signaal om zelf weg te wezen of alert te zijn.

Dieren willen graag weten met wie ze te maken hebben. Als je opeens op een poes afspringt dan zal ze schrikken en gaan blazen of krabben. Mensen kunnen zich ter kennismaking kleiner maken en het dier aan hun hand laten ruiken. Naast lichaamstaal is geur ook een belangrijk communicatiemiddel. Dat is het duidelijkst zichtbaar bij het afbakenen van het territorium.

Bij honden zie je goed hoe ze overal plasjes achterlaten om te laten zien dat dit terrein van hen is. Ook laten ze zo aan elkaar weten dat ze op dit terrein zijn geweest. Door aan elkaars achterste te ruiken herkennen dieren elkaars geuren direct en weten ze of iemand een vriend of vijand is.

Uiterlijk van dieren

Kijken als een konijn

Mensen en konijnen zien niet hetzelfde. Dat komt omdat onze ogen op een andere plaats in ons hoofd zitten. Ook zijn wij natuurlijk veel groter dan konijnen. Waar zitten onze ogen en waar zitten de ogen van een konijn?

Elk dier ziet de wereld anders. Mensen en konijnen kijken ook anders. Kijk maar eens naar de plaatjes. Lichtgrijs is wat je ongeveer met één oog kan zien en donkergrijs is wat je met beide ogen tegelijk kan zien.

Mensen hebben ogen aan de voorkant van hun hoofd. We zien dus een groot gedeelte met twee ogen tegelijk. Hierdoor kunnen we goed afstanden inschatten en heel scherp kijken. Maar we kunnen niet zo ver naast en boven ons kijken

Konijnen hebben ogen aan de zijkant van hun kop. Hierdoor kunnen ze niet zien wat er recht voor hun neus gebeurt. Wel kunnen ze, zonder hun kop te draaien zien wat er boven hun hoofd gebeurt en of er gevaar dreigt.

Ze kunnen in de schemering beter kijken dan wij, maar kunnen niet zo goed afstanden inschatten.

Verenkleed van een eend

Als je buiten naar eenden kijkt, zie je dat ze vaak ijverig aan het poetsen zijn.

Ze smeren hun veren in met een beetje vet uit een klier bij hun staart.

Zo krijgen de eenden een waterdicht verenpak. Dat betekent dat ze niet nat en koud worden in het water.

Vacht van een schaap

Wol is zacht, dat voelt prettig aan. En wol is warm. De lucht tussen de haren van de wol houdt warmte vast. Een deken gemaakt van wol is lekker warm. Daarom gebruikt men wol voor het vullen knuffels, kussens, dekbedden, dekens, kleding etc. Schapen kunnen in de winter buiten blijven. De vacht houdt hen lekker warm.

Ruwe wol voelt vettig aan. Waarom is wol vet? Vet stoot water af, daardoor blijft de huid van de schapen droog. Ook als het regent.

Lessuggesties voor op school

Dieren uitbeelden

Iedere leerling neemt een dier (huisdier of boerderijdier) in gedachte. Daarna bedenken ze iets dat echt bij dat dier hoort: een hond die een pootje geeft, een cavia die tevreden ligt te piepen, een koe die aan het kauwen is, een varken dat door de modder rolt. De andere leerlingen raden welk dier ze uitbeelden.

Geurtaal

Voor dieren is geur heel belangrijk. Een van de redenen dat ze vrienden en vijanden van elkaar kunnen onderscheiden. De leerlingen gaan dit in het lokaal of gymlokaal ontdekken.

- Verdeel de leerlingen in groepjes. Geef ieder groepje een eigen geur die ze kunnen opspuiten of smeren.
- Kies van ieder groepje een leerling uit en geef deze leerling een blinddoek om. Doe wat van de geur van het groepje op een zakdoekje en laat de leerling goed ruiken.
- Elk groepje kiest een eigen plekje in de klas of gymzaal.
- De geblinddoekte leerlingen gaan opzoek naar hun groepje. Laat ze goed ruiken en bij het groepje gaan zitten waar ze denken bij te horen. Zeg dat de andere leerlingen echt geen geluid mogen maken en iets mogen zeggen.
- Laat ze, als iedere leerling een groepje heeft gevonden, de blinddoeken afdoen. Hebben ze het goede groepjes gekozen?